

FIȘA DISCIPLINEI

Etica practicii și cercetării psihologice

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihologia Sănătății Publice și Clinice
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Etica practicii și cercetării psihologice				Codul disciplinei	PMR1636
2.2. Titularul activităților de curs					Conf. Univ. Dr. Diana Tăut		
2.3. Titularul activităților de seminar					Conf. Univ. Dr. Diana Tăut		
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obligativu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	12	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					60
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					40
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					3
3.5.5. Examinări					3
3.5.6. Alte activități : activități de cercetare					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				130	
3.8. Total ore pe semestru				175	
3.9. Numărul de credite				7	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe fundamentale de Consiliere psihologică, Psihologie Clinică și Psihoterapii Parcursul de cursuri metodologice precum Metode avansate de cercetare
4.2. de competențe	Competențe fundamentale de evaluare și psihodiagnostic clinic, inclusiv de evaluare a riscului pentru suicid Analiză critică, reflecție și autorefecție

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs cu minim 50 locuri, calculator și videoproiector, tablă, flipchart, instrumente de scris
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală cu minim 30 locuri, calculator și videoproiector, tablă, flipchart, instrumente de scris

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale /esențiale	1. Cunoaștere și înțelegere • Înțelege principiile fundamentale din codul deontologic al profesiei de psiholog. • Cunoaște fundamentele morale și de bioetică aplicabile în practica psihologică și cercetare. • Înțelege rolul alianței terapeutice în furnizarea serviciilor etice și eficiente. • Cunoaște teoriile etice relevante pentru contextul psihologic și științific. 2. Explicare și interpretare • Explică aplicarea principiilor etice în situații profesionale și de cercetare, inclusiv în dileme etice sau conflicte între cadrul legal și cel deontologic. • Interpretează diferențele socio-culturale și impactul acestora asupra deciziilor etice în consiliere și cercetare. • Analizează critic cazuri și contexte etice complexe și formulează argumentații relevante. • Reflectează asupra bias-urilor personale și ale altora în judecata morală și profesională. 3. Instrumental-aplicative • Aplică modele de decizie etică în situații concrete din practica psihologică și cercetare. • Elaborează proiecte și eseuri etice în concordanță cu standardele profesionale și științifice. • Abordează dilemele profesionale prin reflecție sistematică, integrarea literaturii și soluționare documentată. • Integrează principiile autonomiei, confidențialității, consimțământului informat și beneficiului public în activitatea profesională.
Competențe transversale	• Adoptă o atitudine responsabilă și reflexivă în toate demersurile profesionale, ținând cont de particularitățile culturale, de vârstă, gen și statut social. • Respectă și aplică normele etice și legale în activitatea de consiliere, psihoterapie și cercetare psihologică. • Manifestează neutralitate, echilibru și respect față de diversitate în toate etapele interacțiunii profesionale. • Se angajează în dezvoltarea personală și profesională continuă prin asumarea propriei formări în etica aplicată. • Participă activ în dezbateri etice și susține puncte de vedere argumentate și informate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea de abilități necesare practicii și cercetării profesionale cu respectarea principiilor și codurilor etice care guvernează profesia de psiholog/cercetător în psihologie
7.2 Obiectivele specifice	• Aplicarea principiilor din codul deontologic al profesiei de psiholog • Demonstrarea unei cunoașteri aprofundate a teoriei etice în situații reale de judecată profesională • Analiza critică a situațiilor care ridică probleme etice în cercetare și în practică și capacitate de prioritizare și de decizie etică • Aplicarea teoriei etice în cercetare, în toate etapele acestuia (design, metode de cercetare, interpretare a datelor) • Angajament în dezbateri pe teme etice și articularea de argumentări etice

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8. Conținuturi

8.1 Teme de curs și seminar	Metode de predare	Observații/Bibliografie
1. Introducerea cursului și tematicii: principii etice în cercetarea și practica profesională a psihologilor	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată	Codul deontologic al profesiei de psiholog, https://www.istt.ro/documente/CODUL-DEONTOLOGIC.pdf Manualul APA, ed. A 7-a. American Psychological Association 2020.
2. Fundamente morale ale eticii profesiei de psiholog	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată	Moral norms (Cap. 1). In Beauchamp T, Childress J. Principles of Biomedical Ethics, 8th Edition. New York: Oxford University Press, 2019. Moral theories (cap. 9). In Beauchamp T, Childress J. Principles of Biomedical Ethics, 8th Edition. New York: Oxford University Press, 2019.
3. Respectarea drepturilor pacienților: principiul autonomiei pacientului și al nonmalefienței	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată	Respect for autonomy (Cap 4). In Beauchamp T, Childress J. Principles of Biomedical Ethics, 8th Edition. New York: Oxford University Press, 2019. Nonmaleficence (cap 5). In Beauchamp T, Childress J. Principles of Biomedical Ethics, 8th Edition. New York: Oxford University Press, 2019.
4. Principiul beneficiului pacientului versus principiul beneficiului public	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată	Beneficence (cap 6). In Beauchamp T, Childress J. Principles of Biomedical Ethics, 8th Edition. New York: Oxford University Press, 2019. Pope, K.S. (2011). Psychologists and detainee interrogations: Key decisions, opportunities lost, and lessons learned. <i>Annual Review of Clinical Psychology</i> , 7, 459-481. doi: 10.1146/annurev-clinpsy-032210-104612 Knapp, S. J., Gottlieb, M.C., & Handelsmn, M.M. (2015). General beneficence with dangerous patients (cap 8). In Ethical dilemmas in psychotherapy. Positive approaches to decision making. APA:Washington
5. Principiile loialității față de pacient și al tratamentului just	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată	Justice (cap 7). In Beauchamp T, Childress J. Principles of Biomedical Ethics, 8th Edition. New York: Oxford University Press, 2019. Knapp, S. J., Gottlieb, M.C., & Handelsmn, M.M. (2015). Boundary issues (cap 6). In Ethical dilemmas in psychotherapy. Positive approaches to decision making. APA:Washington
6. Dileme etice: când codul etic și cadrul legal intră în conflict	expunerea, reflecția, exemplul	Knapp, S., Gottlieb, M., Berman, J., & Handelsman, M. M. (2007). When laws and

	demonstrativ, descoperire dirijata	ethics collide: What should psychologists do? <i>Professional Psychology: Research and Practice</i> , 38, 54-59 Knapp, S. J., Gottlieb, M.C., & Handelsmn, M.M. (2015). The ethical decision making model (cap 2). In <i>Ethical dilemmas in psychotherapy. Positive approaches to decision making</i> . APA:Washington
7. Etică în cercetare: cercetarea transparentă și importanța accesului deschis la protocoalele de cercetare	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijata	Nosek, B. et al. (2015). Promoting an open science culture. <i>Science</i> 348(6242): 1422–1425. https://science.sciencemag.org/content/348/6242/1422.long
8. Etică în cercetare: experimente controversate – nonmalefiență și beneficiul public (Milgram, Stanford Prison Experiment)	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijata	Miller, G. (2011). Using the psychology of evil to do good. <i>Science</i> , 332(6029): pp. 530-532. Youngpeter, K. (2008). Controversial psychological research methods and their influence on the development of formal ethical guidelines. <i>Student Journal of Psychological Science</i> , 1(1), 4-12.
9. Etică în cercetare: recrutarea participanților la studii, oferirea de recompense	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijata	Grant, R., W., & Sugarman, J. (2004). Ethics in human subjects research: Do incentives matter? <i>The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine</i> , 29(6), 717-738. https://doi.org/10.1080/03605310490883046
10. Etică în cercetare: consimțământul informat și asigurarea autonomiei participanților	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijata	Knapp, S. J., Gottlieb, M.C., & Handelsmn, M.M. (2015). Informed consent (cap 7.) In <i>Ethical dilemmas in psychotherapy. Positive approaches to decision making</i> . APA:Washington Albala, I., Doyle M., & Applebaum, P.M. (2016). The evolution of consent forms for research: A quarter century of changes. <i>IRB: Ethics and Human Research</i> https://www.thehastingscenter.org/irb_article/the-evolution-of-consent-forms-for-research-a-quarter-century-of-changes/
11. Cercetarea cu populații vulnerabile – aspecte etice	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijata	Beck, H. P., Levinson, S., & Irons, G. (2009). Finding little Albert: A journey to John B. Watson's infant laboratory. <i>American Psychologist</i> , 64(7), 605-614. http://dx.doi.org/10.1037/a0017234
12. Bias-uri personale și socio-culturale în cercetare – reflecții și dezbateri	expunerea, reflecția, exemplul demonstrativ, descoperire dirijata	Winston A. S. (2020). Scientific racism and North American psychology. https://oxfordre.com/psychology/view/10.1093/acrefore/9780190236557.001.0001/acrefore-9780190236557-e-516

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Tematica abordată la curs și seminar asigură parcurgerea și fixarea noțiunilor de morală generală și etică profesională, direct aplicabile practicii psihologice din clinici, cabinete private sau instituții dar și a cercetării în științe sociale. Conținuturile sunt actuale, reflectând noile tendințe în materie de bună practică psihologică (luarea deciziilor în situații în care principiile etice sunt ireconciliabile sau când ele contravin prevederilor legale) dar și de cercetare (de ex. principiul cercetării complet transparente și a accesului nu doar la produsul ci și la procesul cercetării, asigurarea confidențialității și securității datelor personale, principiul beneficiului participării la cercetare). O atenție particulară este dedicată reflecției asupra propriilor bias-uri și prejudecăți care pot influența deciziile profesionale. Multiplele metode didactice angajate (studii de caz, exemple demonstrative, reflecții personale, dezbateri) asigură cadrul optim nu doar pentru fixarea unor conținuturi specifice dar și pentru dezvoltarea unei conduite etice în practica profesională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	Redactarea unui proiect de cercetare propriu, respectând principiile etice discutate la curs	Proiect practic	50%
10.5 Seminar/laborator	Redactarea unui eseu teoretic care argumentează, pornind de la literatură, modul de soluționare a unei dileme etice din cercetarea/practica psihologică	Colocviu	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru a promova disciplina este nevoie de obținerea a minim 50% din punctajul proiectului final. De asemenea, promovarea este condiționată de predarea ambelor proiecte.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

								
								

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
20.03.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament

.....